

Rozvoj a inovace finančních produktů 2017

Regulovat či neregulovat, resp. jak regulovat ty segmenty trhu, kde dochází k největším inovacím?

**Pavel Štěpánek
VŠE Praha 17.2.2017**

Odkud se bere inovační pohyb

- Digitalizace
- Narůstající tlak konkurence
- Narůstající regulace tradičních poskytovatelů finančních služeb
- Regulatorní otevírání trhu netradičním poskytovatelům služeb

- Technologická inovace má definičně předstih před regulací

Inovace přináší

- Větší finanční inkluzi (lepší přístup k finančním službám, rozšíření distribučních kanálů a tvorba nových produktů)
- Produktovou a prodejní konsistenci
- Řízení clientských zážitků na základě digitální stop
- Zjednodušení poskytování služeb - nižší cena služeb
- Změny v řízení rizika (zpracování finančních a clientských dat, KYC a AML compliance), prevence fraudu
- Posílení konkurenčního prostředí – rozšiřuje nabídku služeb a obchodních modelů
- Diversifikace a rozkládání rizika – zmenšení rizik finanční nákazy

Inovace přináší také

- Riziko fragmentace vztahů mezi poskytovatelem služeb a klientem
- Problém finanční inkluze populace, která není na internetu
- P2P a jim podobné fintech platformy mohou přispět k větší finanční inkluzi, ale zatím unikají spotřebitelské regulaci ...riziko poškozování spotřebitelů
- Zpracování finančních a klientských dat, KYC a AML compliance
- Téma kybernetické bezpečnosti, riziko kompromitace nebo destrukce citlivých dat nebo systémů
- Rizika pro kontinuitu obchodních činností
- Téma ochrany individuálních dat

Inovace dále přináší

- Jiné (agresivnější) přístupy k řízení rizika
- Rizika ohrožení důvěry ve finanční systém
- Pokřivení rovné konkurence mezi tradičními poskytovateli finančních služeb a finančními disruptory
- Předstih technologické inovace před regulací zakládá podmínky pro regulatorní arbitráž
- Téma pro centrální banky: oslabení účinnosti transmisních mechanismů měnové politiky
- Výzvy pro posuzování a řízení finanční stability (např. vysokofrekvenční obchodování, alternativní obchodní platformy, používání tradingových algoritmů apod.)

Tradiční poskytovatelé vs. disruptoři

- Technologická inovace nestojí **mimo** ani **proti** tradičním poskytovatelům ...
- Do technologické inovace investují i tradiční poskytovatelé
- Je tu prostor pro kooperaci a synergii mezi tradičními a novými hráči, např.:
 - Řízení rizik
 - Analýza klientských dat a customizace vztahu s klienty
 - Rozvoj distribučních kanálů
 - Platební služby a jejich infrastruktura
 - Zpracování a archivace dat
 - Datová bezpečnost, KYC,AML, prevence fraudu

Výhody vyplývají pro obě strany

- Pro banky je technologická inovace klíčem k tomu, aby dále plnily svou nezastupitelnou úlohu v ekonomice...
- Pro fintech firmy je mnohem snadnější s nimi spolupracovat než jim být soupeřem. Banky mají ke spolupráci předpoklady a navíc mají něco, co se těžko prodává nebo převádí – důvěru veřejnosti

Regulovat či neregulovat – regulátoři váhají

- Je tu uvědomění, že vývoj technologií je natolik rychlý, že tradiční vnímání finančního trhu výrazně zaostalo ...
- Je tu uvědomění, že Fintech obnáší jak pozitivní přísliby tak nezanedbatelná rizika
- Přitom je zjevné, že expanze FinTechu probíhá natolik rychle, že jej nelze považovat za pouhý okrajový fenomén
- Je vnímáno, že se zde odehrává simultánně dvojí proces:
 - 1. vzájemné prorůstání bank a FinTechu a**
 - 2. vznik nové konkurence tradičnímu bankovníctví**
- Není tady vůle překotně regulovat, tendence je spíše podrobně monitorovat a být připraveni k rychlé akci
- Ukvapená regulace by mohla působit proti žádoucímu inovačnímu pohybu
- Proti tomu stojí riziko ohrožení stability a důvěryhodnosti finančního systému a poškozování spotřebitelů

Policy makeři k dynamice fintechu

ECB

Z pohledu centrálního bankéře je podstatné, aby technologická inovace neohrožovala integraci trhu nebo vytvářela na trhu nestabilitu ...

Canada's Competition Bureau

Je třeba prozkoumat, zda je třeba regulovat k podpoře konkurenčního prostředí a důvěry spotřebitelů...

Federal reserve - San Francisco

FinTech je třeba regulovat k ochraně znevýhodněných skupin obyvatelstva, kvůli AML i stabilitě finančního systému ...

EC (DG FISMA)

Regulátoři by měli najít rovnováhu mezi podporou inovace a ochranou stability

Úvahy policy makerů zda a jak regulovat ...

European Parliament

Příliš nebo málo regulace může škodit ... je třeba vyjít z intenzivního monitoringu vývoje ...

NL Authority for the Financial Markets

Přístup dohledu zůstává tradiční ...

„We as supervisors have to be honest: the legal framework, most legislation and the way most supervisors conduct their business is predominantly driven by traditional ways of thinking. But how do we interpret a „duty of care“ when the advice is given by a self-learning IT system which makes use of data from different kinds of (public) sources?“

A co na to bankovní industrie?

Xavier Musca, deputy CEO, Credit Agricole

Digitalizace vede k fragmentaci vztahů mezi bankou a klientem, tedy opačným směrem, než vyžaduje KYC princip

Teppo Paavola, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria

Regulace se musí jednotně odvinout od produktů a služeb bez ohledu na to, kdo je poskytuje ...

Tom Casteleyn, Head of Product Management, BNY Mellon

Regulatorika by měla zajistit, aby FinTechové aktivity nemigrovaly do neregulované šedé zóny

Co na to spotřebitelské organizace?

Greg Van Elsen, Senior Financial Service Officer, European Consumers' Organisation

Obnáší to mnohá rizika ...

„ Consumers could find themselves taking poor investment decisions or signing up to unsuitable contracts more easily. Those of us who are digitally illiterate could find ourselves barred from accessing the best-value products. And the algorithms which drive these tools don't tend to be sensitive to consumer complaints. Privacy and cyber security risks are also likely to increase tremendously.“

Z českých luhů a hájů ...

Postoj “z druhé strany”, tj. české Fintech společnosti:

“ ... do jaké míry je žádané, aby korporace rozměrů *xxxx (uveden název velké banky)* za peníze střadatelů, věřitelů a akcionářů konkurovala začínajícím technologickým firmám... diskuze k tématu může pomoci nastavit lepší mantinely bankám v oblasti (nejen) technologických inovací a tvorby produktů a pomoci tak na jedné straně společností (jako je ta moje) tím, že nebude muset konkurovat bankám, a na straně druhé bankám samotným tím, že se budou moci soustředit na investice do zkvalitňování služeb primárně v oblasti poskytování finančních služeb.”

(dotaz adresovaný do ČNB, citováno z Twitteru, červen 2016)

Doporučení je jen obecné ale je proveditelné

- Zachování technologické, produktové neutrality
- S tím souvisí zachování principu „level playing field“

- Objevuje se akcent na proaktivní přístup všech hráčů společně (včetně regulatorních orgánů)
- Tématem se stává vytváření „Regulatory sandbox“

Co je Regulatory sandbox

Regulatory sandbox je „bezpečným prostorem“, kde firmy mohou testovat inovativní produkty, služby, obchodní modely a doručovací kanály v reálném prostředí, aniž by byly okamžitě vystaveny regulatorním omezením. Jejich součástí ovšem musí pokrytí rizik na straně klientů...

